

שוויון בין גבר לאישה דרך הסיפור של בנות צלופחד

בי"ס: אמי"ת אורי מעלה אדומים

מורה מלווה: שי נווה

כיתה: ח'

תלמידה: יעל רחל לוי

שאלה תורנית והקשר לחיים האישיים שלי

בכל תחום בחיים תמיד יש הבדל בין מעמד האישה למעמדו של הגבר. גבר ואישה העובדים באותה העבודה, באותו התפקיד ונמצאים באותו המעמד – לא פעם מרוויחים משכורת שונה – הגבר מרוויח על עבודה הזזה לאישה יותר ממה שמרוויחה האישה. שאלת השוויון מטרידה אותי לא מעט. מדוע היות אישה עושה אותי פחות טובה? מה יש בגבר שאין בי? אם נסתכל היום על הנשים בחברה נראה את רוב הנשים כנשים חזקות המחזיקות עמדות מפתח במשק וחלקן אף נשים פורצות דרך (לדוגמא: גולדה מאיר ראש הממשלה לשעבר, קרנית פלוג נגידת בנק ישראל לשעבר, מירי רגב שרת התרבות והספורט, איילת שקד שרת המשפטים לשעבר, מרים פרץ וכיו"ב) כולן שוות לגברים במעמדן.

ההבדל בין מעמד האישה לבין מעמד הגבר נידון לא מעט במקרא. בחרתי דווקא בסיפור המקראי של בנות צלופחד על מנת לבדוק האם נשים וגברים שווים במקרא כיוון שבנות צלופחד נחשבות בעיניי לפורצות דרך במקרא. הן גרמו לשינוי של חוק מקראי על מנת להנציח את אביהן ולא מתאוות בצע.

הקשר של עבודתי לחיי האישיים הוא: אני אישה, החולמת להיות בעתיד המקצועי רופאה. אם נסתכל על הרפואה היום בעולם, ובישראל בפרט, ניתן לראות

כי רוב הרופאים הבכירים הינם גברים וכי קיימות מעט מאוד נשים בעמדות מפתח בכירות (מנהלות מחלקות, מנהלות בתי חולים וכו') במערכת הבריאות. אם נחשוב לרגע, מתוך 27 שרי הבריאות במדינת ישראל היו בתפקיד רק שתי נשים. לא פעם אני שואלת את עצמי האם יהיה לי קשה להיות במקצוע הזה שכמעט כולו גברים, האם כאשר ארצה להתקדם תהיה לי אפשרות או לנצח אצטרך להלחם על מקומי?

הרשות לקידום מעמד האישה

סקירת מקורות תורניים

סיפורן של בנות צלופחד הוא סיפור מיוחד במינו בתורה. לשמותיהן של בנות צלופחד היתה משמעות מיוחדת, לפי אבשלום קור, הטוען כי חמשת בנות צלופחד יצרו תנועה בהלכה ועל כן, כל השמות של חמשת בנות צלופחד קשורים בתנועה: חגלה – לחוג/להסתובב, נועה – לנוע, מלכה – ללכת, תרצה – לרוץ, מחלה – מחול/ריקוד. סיפורן של בנות צלופחד מסופר בספר במדבר, פרק כז'; פסוקים א'-יא', סיום הסיפור מסופר בספר במדבר' פרק לו'; פסוקים א'-ט'. בנות צלופחד קובלות על חוק הירושה הקדום שנותן קדימות לגברים וכאשר אדם מת – בנותיו או אישתו אינן יכולות לרשת

אותו. משה שאינו יודע איך לגשת לסיפור פונה לאלוקים שאומר לו כי הבנות צודקות אך לאחר מכן, מגיעים השבטים עם הטענות שלהם מנגד. בסופו של דבר, בנות צלופחד השיגו הישג אדיר שאף אישה לפנייהן לא השיגה והוא: חידוש הלכה בישראל – בזכות בנות צלופחד תוקן החוק הירושה הקודם. בנוסף, בזכותן של בנות צלופחד תוקן בישראל ט"ו באב.

סקירת מקורות חברתיים

בנות צלופחד מעוניינות בטיהור שם אביהן ובירושתו על מנת לקבל הטבה כלכלית אלא על מנת לשמור על שמו של אביהן ושלשמו של אביהן יהיה המשך. בנות צלופחד לא דורשות בצורה לא מכבדת את דרישתן אלא מנמקות היטב את דרישתן ובכבוד למשה ואנשי השבטים. בנות צלופחד באות כולן מול משה ונציגי השבטים

על מנת להוכיח כי הן כוח כאשר הן מאוחדות. בסופו של דבר הן מקבלות את מה שהן ביקשו אך הן מוותרות על משהו שלא היו צריכות לוותר אילו לא שמו של אביהן לא היה חשוב להן. דבר זה מראה כי הן באו ללא אינטרס עצמי אלא לשמור על שמו של אביהן.

הצעה להתמודדות עם השאלה התורנית

השאלה התורנית שלי, לצופה מן הצד תיראה כ"כפירה" ביהדות. עם זאת, עובדה שבנות צלופחד חשבו על הבעייתיות בדבר הרבה מאוד לפני.

בסופו של דבר מסקנותיי מהעבודה הזו הן כי ה"אפלייה" שעליה אני מדברת אינה לרעת הנשים אלא שהתורה תמיד באה להגן על הנשים ולכן זוהי "אפלייה מתקנת" – חוק הירושה הקדום דאג לנשים שלא יצאו לעבוד אדמה אלא שיהיה מי שידאג להן לפרנסה וכלכלה וכי קיים צדק בתורה.

